

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus De Fiducia In Deum Plurimas Et Utilissimas pro
vitâ spirituali instructiones Continens, Præcipue Ad
Obtinendam magnam animæ quietem, & afflictiones
quascunque ingenti cum solatio & fructu ...**

Dusault, Nicolas

Coloniæ Agrippinæ, 1660

Caput III. Consilia Dei occultissima, nobis tamen salutaria, quibus
repugnare grande est malum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50333)

bundantiâ. Et Philo Judæus adjungit quod
Deus nec bene operando unquam fatigetur
nec beneficiendi ullam prætermittat occa-
sionem.

CAPUT III.

Consilia Dei occultissima, nobis tamen facta
sunt, quibus repugnare grande est malum

§. I.

Consilia Dei occultissima.

O Altitudo divitiarum sapientia & scientia Dei : quam incomprehensibilia sunt
iudicia eius & investigabiles viae eius, excusat
Apostolus Rom. II. in hominum prædeterminatione, quâ Deus ab omni æternitate ordinavit
statum omnium in communi & singulorum in particulari. Verum non incongruè eadem
explicare possumus de executione illius æterni decreti & admirabili modo quo utitur
Providentia hujus magni Patrisfamilias in regimine domus suæ quæ est
Ecclesia, & gubernatione filiorum suorum qui præcipue sunt omnes Christiani; hi enim
in primis ad eum pertinent non solum ut creaturæ, ut subjecti, ut servi, ut officiales, sed etiam
ut hæredes legitimi, ut vivæ ejus Divinitatis

nitatis imagines, ut fratres Filij eius primogeniti, cum quo societatem habent naturæ & sanguinis, adeoque ad Patrem æternum recurrere possunt cum amore & fiduciâ filiali velut ad Patrem suum, quemadmodum & iussi sunt, preces quas illi fundunt, hac sacratissimâ præfatiuncula inchoare: *Pater noster qui es in caelis.* Jam verò quis poterit cognoscere sensum Domini & ejus consilia nosse quæ habet de omnibus & singulis? Quis aperire arcana ejus judicia, quibus regit paternâ Providentiâ familiam suam & perducit omnia ad finem à se intentum? Fateamur necesse est vias ejus adeo abstrusas esse ut omnibus sint incognitæ præterquam ipsi soli. Nemo alius aperire illas & ratione docere sufficienti poterit: Idcirco eas rectè nominare possumus, altissimas, inscrutabiles, incomprehensibiles. *Numquid nosti ordinem Cæli,* dicebat Deus servo suo Job, *& pones rationem eius in terra.* cap. 38. Ubi per ordinem cœli, ut notat Greg. Mag. designatur nobis series providentiæ Dei in suarum directione creaturarum, in distributione gratiarum, donorum, statuum, & diversarum conditionum quas partitur inter homines, hos vocando ad tale officium, alios ad aliud, præscribens iis leges & regulas vivendi omninò oppositas. Quosdam vult

vult nasci parentibus pauperibus, ignotis
 contemptis ab omnibus; vivere terræ fili
 inglorios, obscuros; alios è contrà prodi
 velut orientes soles, collocat in luce omni
 gloriâ extollit & pompâ, qui simul ac in
 rescunt; reges nominantur, nonnunqu
 prius etiam coronantur quam nascantur,
 contigit Regi Sapor. *Salvia lib. 3. de gub.*
Dei iste valetudinem sortitur sanam &
 bustam, ille infirmam & morbidam. Hic
 tera pusillus est, iste procerus, alter medi
 cris, ille Gallus, iste Hispanus, lenis hic &
 vis moribus, ille asper & immitis. Vnus pa
 datus, alter rogatus, alius in matrimonio,
 lius in cœlibatu vivit, ille ingenij subtili
 perspicui, iste obtusi & hebetis.

§. II.

Via Domini suaves & efficaces.

PRæter hanc ingeniorum & comple
 num conditionumque varietatem
 inæqualium, alia observatu digna est divi
 fitas, quæ sensim nos deducit ad cognoscen
 dam plenius illam admirabiliter operatri
 dexteram omnipotentis quâ creaturas
 gubernat virtute tantâ & efficaciâ, nihil
 ei resistat, tantâ simul facilitate, ut nulla
 sentiat molestiam. Unde putas, evenit, aut
 Gi

Gregorius, quod non nemo nihil aliud suspirans, nihil aliud quærens quam procul à turbis vivere in quiete, involvatur tamen tot tantisque negotiis & occupationibus ut extricare se nullo modo possit; alius verò qui ad res gerendas & vehementer propendet & à natura aptissimus est, vitam inertem agat in otio quod ejus operam nemo utatur. *Greg lib. 29. moral. cap. vii.* Unde contingit quod plures officium aliquod avidissimè ambiant quod obtinere non possunt, alijs idem offeratur qui suscipere nolunt, alijs qui tenent, deponere non licet. Quàm multi inveniuntur qui de subeundo matrimonij jugo ne audire quidem sustinent, coguntur tamen subire; alij illud non refugiant, sed quærant, quibus tamen in cælibatu continenter vivendum est alium dignitates fugientem prosequuntur, alium fugiunt prosequentem. Est qui optat Religionem ingredi sed quàm è mundo egrediatur non invenit, alter servire mundo desiderat, qui non habet, ubi pedem figat, ideoque cogitur deserere. Cui possumus tam miræ dispositionis causam adscribere, nisi infinitæ Dei Providentiæ, qui disponit res omnes & ordinat tam diversis modis ejusdem naturæ homines, cujus ipse solus & rationem novit & reddere potest. Atque ut clariùs intelligi-

telligamus ejusmodi eventus ad divina
 consilium referendos esse, sicut & ipsas in
 nationes, licet his contrarium, legimus
 Evangelicâ Historia: cum quidam, à quo
 sus legionem dæmonum ejecerat, eum
 precaretur, Marc. 5. & Luc. 8. *ut esset cum
 non admisit illum, sed ait illi: vade in domum
 tuam ad tuos & annuntia illis quanta
 Dominus fecerit &c.* Matth. 8. Similiter ro-
 sus est quidam Scriba volens Christum
 Luc. 9. è contra alium iussit se sequi, nec
 misit primum ire & sepelire patrem suum
 renuntiare his qui domi sunt. Quis nun-
 plicet cur ita se gesserit Dei Filius circa
 tam diversimodè illos ultro rogantes et
 dens, alterum tergiversantem admittit
 sui societatem. Temeraria esset & facti-
 curiositas postulare à Deo rationem fa-
 rum suorum. *Quis dicere potest: cur ita?*
 inquit S. Job. Nunquid longè satius est,
 venerari arcana divinæ Providentiæ con-
 ejusque inspirationes cognitæ promp-
 qui in quo defecit posterior, magis affe-
 bonis temporalibus quàm æternis, præfer-
 rationem suorum parentum vocationi di-
 næ. Nunquid multò consultius est, quid-
 nobis acciderit de paterna ejus manu
 animo accipere velut commodissimum

bus nostris, cum certa persuasione nos ab eo regi infinitâ Sapientiâ, æquitate justissimâ, amore supremo, adeo ut nullus Pater, nulla mater secundum carnem; unquam habuerit tantam sollicitudinem pro bono filiorum suorum, quos tamquam viscera sua tenerri- mē diligebant, quantam Deus habet curam profectus nostri, incrementi rerum nostrarum, commodorum atque emolumentorum.

§. III.

Verba Dei amore plenissima.

Audite me, inquit Deus per Prophetam, Isai. 46. *audite me domus Iacob, & omne residuum domus Israel, qui portamini à meo utero, qui gestamini à meâ vulvâ, usque ad senectam ego ipse & usque ad canos ego portabo ego feci, ego feram, ego portabo & salvabo* Et alibi 49. *Nunquid oblivisci potest mulier infantem suum, ut non misereatur filio uteri sui? & si illa oblita fuerit, ego tamen non obliviscar tui. Ecce in manibus meis descripsi te* Et iterum alibi Jerem. 31. *Si filius honorabilis mihi Ephraim, si puer delicatus; quia ex quo locutus sum de eo, adhuc recordabor eius. Idcirco conturbata sunt viscera mea super eum miserans miserabor eius.* Diseres Patrem loqui, qui in-
fa

sano amore diligit filium suum in quibus
 cogitationes omnes, affectiones, consolatio-
 nesque perpetuo defixas habet, sine quo
 videre quidquam delectat, nec delectari
 bet nisi cum illo, de quo cum loquitur,
 amore excœcatus nescit quid dicat.

§. IV.

*Quidquid nobis acciderit, tanquam optimum
 de manu Dei accipiendum.*

ET dubitabit adhuc quisquam de tam
 regulari Dei in homines charitate? an
 re poterit ne scorpionem ab eo accipiat
 ovo aut pro pane lapidem? Aut quis autem
 murmurare & queri de infinita ejus boni-
 & sapientiâ quod inæqualiter bona huius-
 tæ dispertiat, sciens id non improvidè ab-
 fieri, sed spectari majus bonum cuiusque
 quod semper intendit. Quid ergo refert
 unus præ altero honoribus excellat in
 mundo, ille sanitate gaudeat, iste morbo
 fligatur, alius divitiis affluat, alius pauper
 prematur & inopiâ? *Hæc omnia operatur
 atque idem spiritus dividens singulis
 vult, ut in re simili pronuntiat Apostolus*
 non enim alium finem respicit Deus in
 suorum distributione bonorum quam
 sectum & emolumentum nostrum, in

constituit gloriam suam. Hinc à Deo opt: ma-
ximo non nisi maxima dona recipimus. Id-
circo vocatur à Theodoro: *oratione de*
fide Θεός μεγάλος δέος. Et à Philone Judæo
*Philo de plant Noe. φιλόδημος ἀνεκίτως ἀί-
τας τελειότητος τοῖς εὐδαιμονῆσι.* Si bona,
inquit Job, *suscipimus de manu Domini,*
mala quare non suscipiamus? Job. 2. Quæ ra-
tio à mundanæ Philosophiæ sensu videtur
abhorre. Sed innuere voluit vir sanctus ut
quæ bona à creaturis nobis obvenierunt, ea
consideremus quæ & qualia sint, & quo mo-
do donata, nam verè vanitati inconstantia-
que subjecta sunt. Unde Philosophus Seneca
Epist. 4. prudenter monet. *Noli huic tranquil-*
litati confidere momento mare vertitur & eo-
dem die, ubi luserunt navigia, serbentur. Non
sic Deus agit nobiscum, procul ab illo ludi-
cra beneficentia: non benefacit nisi ut me-
liores nos faciat & perfectiores quàm simus;
id quod sufficere nobis debet ut certò nobis
persuadeamus ejus nutu & consilio accidere
nobis omnia, tam pacem quàm bellum, tam
contumelias quàm blanditias, tam inopiam
quàm abundantiam. Omnia hæc ab uno,
quia omnia ab eadem manu proficiscuntur.
Sæviat, inquit S. Augustinus, quantum vult,
Pater est; sed afflixit nos, sed contrivit nos;
Pater

Pater est. Certus sis quod hic rigor non
 cetur à tali Patre in filios suos nisi ad
 emolumentum illorum. Quare si bona
 largitus est nobis, læto animo percepim
 cur non eodem mala quæ immittit, susce
 mus? nam utraque tam mala quam bona
 ciunt ad beatitudinem nostram quam
 ipsa æternitate nobis desideravit & ad qu
 in tempore cooperatur nobis Deus: Hic
 meo iudicio sensus illorum Jobi verborum
 Si bona suscepimus de manu Domini &

§. V.

Consolatio egestate laborantium.

Verum pauper es! Deus sic voluit, forte
 si dives esses, te perderes. Rogo te
 sedulò ne quid attentes contra divinæ
 videntia dispositionem: Si abjicere vis
 statum in quo vivis, vide ne cœlum per
 Considera quæso, omnes illos qui per
 nefas contra Dei voluntatem divitias con
 serunt, ubi modo sunt? Ad quam fortun
 tandem redacti sunt? *Vbi sunt Principes
 tium, quærit Propheta Baru. 3. qui argenti
 thesaurizant, & aurum in quo confidunt
 mines, & non est finis acquisitionis eorum
 argentum fabricant & solliciti sunt. nec est
 ventio operum illorum? ubi sunt Anthro*

phagi illi & sanguisugæ qui impinguati sunt
 sanguine pauperum & medulla viduarum
 atque orphanorum quos devoraverunt? Ubi
 sunt exactores iniusti & quæstores potentes
 & docti ad prædas, ad rapinas & oppressio-
 nes populi: qui alienis bonis ditantur filios
 suos? ubi sunt crassi illi & cræssi? *Exterminati
 sunt, subdit Propheta, & ad inferos descende-
 runt.* Fuerunt olim opulenti & celebres ut a-
 lij, sed modo sermo nullus de iis. Terra ex-
 cussit illos & absorbit tartarus. Volebat
 Deus ut essent pauperes, nam præclusit illis
 omnes aditus ad divitias iuste perveniendi,
 at illi per ruperunt omnia contra jus omne
 repagula, invito Deo divitias accumularunt,
 mediis usi sunt divinæ voluntati & providen-
 tiæ contrariis. Quid tandem illis evenit? Ter-
 renas opes obtinuerunt; ita est; sed cœlestiū
 rorum gratiarum sibi obstruxerunt: Cogita-
 tiones Dei benevolas verterunt sibi in iram
 & indignationem, subtrahendo se misericor-
 diæ eius inciderunt in vindictam justitiæ.
 Numquid melius illis fuisset, si fuissent egen-
 iores Jobo sedente in fimeto, si pauperiores
 lazaro mendicante ad fores divitis Epulonis
 ut nunc gaudiis fruerentur Paradisi, quam
 post acquisitas divitias & obtentas hujus vi-
 æ delicias sepeliri in inferno: *ducunt in bona
 dies*

dies suos & in puncto ad inferna descendit
dixit Job, ut habitent cum dæmonibus, &
damnatis in ardoribus sempiternis.

§. VI.

Solacium in sciitiâ laborantium,

Non excellis ingenio, ut alij, proinde
doctrinâ, neque industriâ & peritiâ
ministrandi negotia tua. Hinc doles, hinc
gemiscis, nec vana suspiria contines qui
rumpant in voces: Ô si haberem tam
ingenium, si scirem tantum quantum
essem qualis est ille! Eja mi homo ne scis
petas. Istâ ingenij tui tenuitate cœlum
perberis, perditurus si plus haberes. Hoc
dicit Deus cùm conderet Deus animam
cùm Corpus tuum formaret, cùm huius
lucis usuram donaret, acquiesce igitur
luntati Patris tui cœlestis qui tam sincere
tenero te dilexit affectu, qui ita te con-
ut sciebat expedire ad salutem tuam. De-
obsecro, tuum quo teneri te par est, de-
riam tuam sanctissimæ ejus conforma-
voluntatem. Responde illi cum Filio
Domino ac magistro tuo *Ita Pater, quod
sic placitum est ante te. Pater mi, Domine
mi Deus, quia vis me rudem, me inope-
abjectum, volo & ego rudis, indoctus*

contemptus esse talis sum qualem esse me
 vis, nec esse alius appeto, hæc mea perfectio
 est, velle quod vis; tum demum velut in suo
 quiescet animus centro, cum tuæ, mea fuerit
 conformis voluntas.

§. VII.

Solacium ab hominibus contemptorum.

Villis est hominum de te existimatio,
 non æstimatoris pro meritis tuis? Hoc te
 cruciat. Velles honorari à civibus, cō-
 suli ab extraneis, diligi à magnatibus, coli à
 parvis, eminere in populo, colligere favores,
 applausus excipere plena manu, auctoritatem
 obtinere inter omnes. Hæc tu optas, et ego
 dico tuam te ruinam optare. Nam si exiguus
 ille honor qui tibi defertur, modo te sic inflat
 nimia tui ipsius æstimatione, ut ferendus non
 sis; quid fieret si excelso loco sita esset laus
 tua, si volitares per ora hominum & celebra-
 re multitudinis voce, Angelis & homini-
 bus intolerandus esses: Demum Deus læsa
 patientia ob factum tuum cogeretur detra-
 here te ab isto honorum fastigio atque præ-
 cipitare in abyssum opprobriorum peren-
 nium cum superbis Angelis eorumque com-
 plicibus. Agnosce igitur modicum illud hu-

D ma

manæ æstimationis tui quod habes, inamabilem esse favorem creatoris tui, & effectum charitatis ejus qui tibi vitam donavit ut te servaret, non ut perderet. Si judicet ille majora talenta & eminentiores perfectiores tibi esse ad salutem necessarias, cum jus manu cuncta sint posita, & qui te amplexatus est infinito, ea profecto non pertraxisset. *Qui enim proprio Filio suo non perdidit ut recte argumentatur Apostolus Roman. sed pro nobis omnibus tradidit illum, qui non etiam omnia nobis cum illo donavit.*

§. VIII.

Constantia Socratis.

EX antiquis Philosophis celeberrimus Socrates cum adstaret in conspectu iudicum à quibus decretoriam expectabat mortis sententiam, his fertur verbis eos allocutus, *Quibus hoc caput concludam. Plato in apol. Si mihi hodierna die diceretis, Iudices, libertati tuæ te restituimus, sed illa conditione, ut quam hætenus tenuisti mordicam opinionem, deseras, nec nostros argueris præsumptus, næ mihi ridiculi videremini. Si enim Imperator vester certum vobis locum assignasset in prælio, profecto vitam potius*

deberetis, quam stationem, deserere. Et me
quidem Deus iussit hic consistere, & quam
vitæ rationem teneo, præscripsit, an ab ea vos
me potestis deducere? O Criton Criton, si
hæc est voluntas Dei, est & mea. Anitus &
Melitus me necare possunt, nocere non pos-
sunt. Deum immortalem! quam homo iste
divinè locutus fuisset, si præter naturale lu-
men rationis, quo erat præditus, habuisset &
fidei supernaturale. Si cognovisset Deum non
solum ut naturæ suæ conditorem, sed ut re-
paratorem etiam ac Redemptorem immenso
plenum nostri amore, quem testatus est tam
huculenter, & testatur quotidie paternâ quam
gerit nostri curâ. Discamus vel ab Ethnico
hanc conformitatem voluntatis nostræ cum
divinâ.

CAPUT. IV.

Quomodo Deus unumquemque deducat
per viam salutis suæ: & quid faciendum ut
eam cognoscamus & sequamur.

§. I.

Consilia Dei occulta & sanctissima.

Scriptores sacri de Deo tractantes sensu al-
legorico & captivi intellectus nostri accõ-
modato, tribuunt illi corpus, caput, oculos,